

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Om det övergivnas glans

Möller-Sibeliuss, Anna

Published in:
Vasabladet

Publicerad: 16/01/2020

Document Version
(Referentgranskad version om publikationen är vetenskaplig)

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:
Möller-Sibeliuss, A. (2020). Om det övergivnas glans: [Recension av Tua Forsströms urvalssamling *Jag studerade en gång vid en underbar fakultet*]. *Vasabladet*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Tua Forsström och det övergivnas glans

På sistone har Tua Forsström uppmärksammats i media framför allt på grund av invalet i Svenska Akademien ifjol, där hon numera sitter på stol nr 18. Det som fört henne dit är poesin. I personporträttet på deras webbsida lyfts dikternas personliga tonfall, centrallyriska modernism och vardagliga engagemang fram.

”Man simmar aldrig ut i samma vatten / I ljuset väntar natten strax därunder / Man faller som ett löv genom rymden / av sekunder, en vind blåser / mörker mot din kind.”

Den här dikten citeras inte på webbsidan men den inleder samlingsvolymen ”Jag studerade en gång vid en underbar fakultet” från 2003, som nu ges ut i nyutgåva. Med dikten anslås tonen för det som följer, existentiellt lyrisk, rytmiskt och fonetiskt sammanhållande det som annars hotar falla sönder i förtvivlan och fragment.

Men i andra dikter tillkommer den för Forsström utmärkande vardagligheten, dialogen och växlingen mellan olika stiltnivåer.

Samlingsvolymen består av tre diktsamlingar: ”Snöleopard” (1987), ”Parkerna” (1992) och ”Efter att ha tillbringat en natt bland hästar”(1997). Den separata diktsviten ”Mineraler” avslutar volymen. Det är en enhetlig och fin helhet av verk som anses höra till Forsströms viktigaste och en fungerande ingång för den som vill upptäcka eller återvända till hennes poesi.

Att hon skrivit annat före och efter det här tidsspannet är ändå bra att veta, till exempel ”Tallört” från 1979 som är ytterst läsvärd. Och man kan förstås fråga sig varför förlaget inte hellre gett ut en bredare urvalssamling med ett efterord som skulle ha presenterat Forsströms poesi generellt, tagit upp karakteristiska drag och satt in den i ett sammanhang.

Om dikter ur tidigare samlingar kommit med skulle helhetsbilden ha blivit lite annorlunda. Läsaren skulle ha påmint om att Forsström bland annat använt 1960- och 70-talens collagemetod för att problematisera etiska och sociala frågor kring fångvård och att hon skrivit om hur det är att vara en ung mamma i vardagen.

Som det nu är blir det modernistiska och centrallyriska arvet särskilt framhävt, den mogna dikten och det åldrande diktjaget. Vackert så. Men det finns alltså annat som det också hade varit spännande att fånga upp, särskilt idag.

Samlingsvolymen innehåller ingen introduktion i författarskapet. Den som famlar efter hållpunkter kan leta upp Michel Ekmans ”Harens almanacka. Essäer om poesi och tid” från 2015. Hans avslutande essä ger en bra vägledning i Forsströms poesi med tyngdpunkt just på de diktsamlingar som är aktuella i samlingsvolymen. Han diskuterar bland annat snön och regnet som symboliska element och Forsströms dialog med den ryska filmregissören Andrej Tarkovskij.

I Forsströms dikter förenas djup, klassisk bildning och identifikation med det låga, svaga. Snöleoparden må vara idealet, men oftast är vi mera som grisen, grävlingen eller räven, irrande och hjälplösa när det gäller. I en dikt gestaltar hon diskrepansen mellan ideal och verklighet med hänvisning till den italienska barockkompositören:

"[...] Rum För Resande. / Uthyres. Men om jag tar in där, vad händer / mig då? Omöblerat och de fula värmeelementen. / Vi längtar efter att göra världen ljus / och överskådlig, som hos Monteverdi. / Men de tomma golven. Damm, spår / av tassar, kattdjur."

Vi kommer till korta, men idealet finns ändå, och vår längtan efter det. I den samtida lyrik som skrivs av en yngre generation har den motsättningen till stor del dekonstruerats och upplösts. Men även det övergivna kan förvaras och bestå...?

"Man skall förvara sina mineraler i en låda. / Damm sliter på deras beständighet / Den glans som omger allt övergivet / Man skall förvara dem mörkt"

Anna Möller-Sibelius